

Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän tapaaminen 15.5.25

Aika ja paikka: klo 13.00-15.30, Espoo, Steiner-koulu

Läsnä: Tuija Harakka (pj, Luvn), Kati Wilska-Seemer (sihteeri, Luvn), Arabell Rand (Omnian Opiskelijoiden kattohallitus), Hannele Otranen (LUVN), Jonna Kari (LUVN), Maria Virkkilä (Espoon Steinerkoulu ja -lukio), Erja Kumpulainen (Omnia), Agneta Eklund (Kauniainen), Kasper Reunanen (Nuva), Terttu Tapio (Luksia), Ossi Kokkonen (Karkkila), Leena Lakovaara (Espoo), Kristiina Peltonen (Vihti), Annika Kaarnalehto (Espoo), Marianne Leppänen (Espoo), Merja Haikarainen (Kauniainen)

Etänä: Karl-Erik Gustafsson (Hanko), Eero Kling (Siuntio), Kimmo Malmi (Lohja), Annika Riikonen (Lokova ry)

1. Esittäytyminen

- a. Ryhmäämme on liittynyt mukaan Kauniaisten uusi vakituinen jäsen, opetuspäällikkö Agneta Eklund. Lisäksi nuorisovaltuusto on nimennyt uuden edustajan ryhmäämme, ~~mutta~~ tällä kertaa paikalla on vakituisen jäsenen Outi Ala-Kojolan varajäsen Kasper Reunanen.

2. Sovimme, että siirrämme 2.10. sovitun oppilaitosten johtajien ja LUVN hallinnon tapaamisen 30.9. klo 13.30-15.30 pidettäväksi. Syy siirtoon on, että 9 LUVN-kunnan sivistysjohdolla on yhteinen seminaari 2.-3.10.25.

3. Opiskeluhuollon työntekijöiden kesäajan työstä:

- a. Opiskeluhuollon kuraattori-, psykologi- sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat oppilaitosten kesäloma-aikana saatavilla, mutta saatavuudessa voi olla rajoituksia työntekijöiden lomien takia. Oman oppilaitoksen opiskeluhuollon työntekijältä voi kysyä, miten hän on kesällä tavoitettavissa. Opiskeluhuollon palveluita ei ole saatavilla 30.6.-27.7.2025 välisenä aikana.

- b. Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluiden toiminta jatkuu kesällä ensisijaisesti yksilöasiakasvastaanotoilla. Asiakkaalla on mahdollisuus varata aikaa omalta kuraattorilta ja psykologilta puhelimitse, tekstiviestitse tai vaihtoehtoisesti Wilman kautta.
- c. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat tapaavat kesällä mm. tulevia 1. ja 7. luokkalaisia koululaisia ja kutsuntojen ennakoterveystarkastukseen tulevia opiskelijoita.
- d. On sovittu, että työntekijät tiedottavat kukin omaa oppilaitostaan, huoltajia ja opiskelijoita omasta kesäajan työstään. Tämä ryhmälle näytetty tiedoteteksti tulee myös opiskeluhuollon instagram-tilille ja opiskeluhuollon uutiskirjeeseen 20.5. Jatkossa sivistystoimen edustavat pitäisivät hyvänä, että opiskeluhuollon palvelut tekisivät yhteisen tiedotteen oppilaitoksille omasta kesäajan työstään.

4. Kehittäjäkumppanioppilaitosverkoston seuraava kokous 3.6. ja aihe:

- a. Hyvinvointiosaamisen ja rohkeuden vahvistaminen osana jokaisen perustehtävää
- b. Alustukset Kauniaisten peruskoulusta ja LUVN-Karkkila pilotista.
- c. Tiedon jakaminen esim. Oppilaitosten johtajien tapaamisessa 30.9.25
- d. [Selvitys yhteisöllisen opiskeluhuollon nykytilasta | Opetushallitus](#): Kannattaa tutustua!

5. Omaperhe.fi -muutos

- a. Omaperhe-palvelusopimuksesta luovutaan kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Sopimus on voimassa 31.10.2025 asti.
- b. Jatkossa LUVN-alueen toimijoiden palvelut näkyvät kootusti hyvinvointialueen omalla Hyvinvointipalvelut-sivustolla Hyvinvointipalvelut | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue. Sivuston sisältöä kehitetään parhaillaan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen osalta.
- c. Omaperheen artikkelisisällöt ja esimerkiksi siellä näkyvät kansalliset matalan kynnyksen sähköiset palvelut ovat jatkossakin meidän asukkaiden ja ammattilaisten käytössä

- d. Omaperhettä käytetään jatkossa edelleen tietolähteenä ja asukkaita kannattaa edelleen ohjata käyttämään Omaperhettä
- e. Syy sopimuksen irtisanomiseen on, että hyvinvointialueen palvelut eivät ole nousseet toivotulla tavalla hauissa esiin. Palvelumme näkyvät jatkossa Hyvinvointipalvelut sivulla.

6. Digitaalinen asiointikanava Lunna on otettu käyttöön koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 9.4.2025.

- a. Ohjataan vahvasti asioimaan Wilmasta Lunnahan
- b. Kiireetön viestintä oman oppilaitoksen terveydenhoitajalle
- c. Esitietolomakkeet
- d. Suljettuja keskusteluja tällä hetkellä n.350 - > asiakasarvio Lunnan käytettävyydestä 4,16 / 5
- e. Syksyllä otetaan käyttöön videovastaanotto mahdollisuus
- f. **Kysymyksiä ja vastauksia:**
- g. Huoltajille on puolesta asiointi. Asiointikielet ovat suomi, ruotsi, englanti. Lunnasta huoltajille tiedottaminen: Yleistä viestintää Lunnasta, koulutulokkaille ja 7. luokkalaisten kohdennettua viestiä. Syksyllä enemmän opiskeluhuollon viestiä, kun kuraattoritkin liittyvät Lunnahan.

7. Ajankohtaista kuraattoripalveluissa

- a. Kuraattoripalveluissa otetaan käyttöön hyvinvointialueen Lunna asiointikanava syyskuussa.
- b. Asiakastietojärjestelmä ja rakenteellinen kirjaaminen vie edelleen paljon kuraattoreiden työajasta.
- c. Panostamme jatkossakin matalan kynnyksen palveluihin, Friends-koulutus syksyllä kaikille kuraattoreille.
- d. **Kysymys ja vastaus:** Tekevätkö kuraattorit kohtaavaa asiakastyötä oppilaitoksissa, kun Lunna otetaan käyttöön. Vastaus: kyllä tekevät.

8. Ajankohtaista psykologipalveluissa

- a. Psykologien HTV-lisäys lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella: Elokuusta 2025 alkaen 6HTV. Tammikuusta 2026 alkaen loput puuttuvat HTV:t lakisääteiseen vähimmäismitoitukseen asti.
- b. **Tammikuuta 2026 varten kysymys: jos mahdollista, koulutuksen järjestäjät voivat toimittaa LUVNiin milla.pulkka@luvn.fi jo 20.9. Vipuseen toimitettavat**

opiskelijaluvut, niin ei tarvitse odottaa Vipusta, joka päivittyy vasta loppuvuonna. Opiskelijaluvut auttaisivat kaikkia opiskeluhuollon palveluita palvelujen järjestämisessä.

- c. Jonna lähetti 14.4.2025 suoran linkin ja kopiot koulumatkaetuuslomakkeista kommentteille yhteistyöryhmälle:
Kyse on ensisijaisesti tilanteesta, jolloin huoltaja hakee koulukuljetusta oppilaskohtaisin perustein ja hakemukseen tarvitaan koulutuksen järjestäjän määräämänä asiantuntijakannanotto (esim. oppilaitoksen pedagogisen ryhmän kannanotto tai pedagoginen suunnitelma ei riitä). HUS kirjaa myös jonkun verran lausuntoja, siellä lausunnon kirjaaja saattaa olla myös sairaanhoitaja. Opiskeluhuollossa lausuntoja kirjaavat psykologi ja lääkäri, mutta muissa sosiaali- ja terveystieteissä LUVNissa on saatettu linjata, että lausuntoja kirjoittavat myös muut ammattiryhmät.
- d. Tarkoitus on ohjata huoltaja hakemaan koulutuksen järjestäjän ohjeiden mukaan eli jos esim. pedagoginen suunnitelma riittää, niin lähtökohtaisesti haku olisi tällöin sen avulla eikä tämän prosessin kautta.
- e. Lausunnot tullaan tekemään lähtökohtaisesti toimitettujen asiakirjojen, olemassa olevien potilastietojen ja esim. lyhyen huoltajapuhelun perusteella ilman muita selvittelyjä. Lomakkeiden tarkoitus on tuottaa riittävä tieto psykologille/lääkärille kannanottoa varten.
- f. Tämän prosessin myötä tarkoitus yhdenmukaistaa arviointikäytäntöä, jotta tarpeiset saavat puoltavat kannanotot, mutta turhaan ei puolleta kuljetusta. Jo nyt on havaittu opiskeluhuollossa, että kriteeristö suosituksiin on vaihdellut.
- g. Kommentit ensisijaisesti yhteiseen tiedostoon**
Koulumatkaetuushakulomakkeet (yhteistyöryhmän sisäinen linkki), **mutta ellei se onnistu, niin voi laittaa kommentit myös vastaamalla postiviestiin Jonnalle toukokuun loppuun mennessä**
- h. Tähän mennessä tullut vahvoja kommentteja sekä puolesta että vastaan liittyen opettajalomakkeeseen. Lausunto voidaan tehdä perustuen vain huoltajan antamiin tietoihin ja potilastietoihin, mutta tällöin toimintakyvyn arvio jää selvästi niukemmaksi kuin siten, että myös opettajan näkemys on käytettävissä.

9. Yhteisövaikuttavuuspilotti

- a. Yhteisövaikuttavuuden periaatteiden (ks. video [Collective Impact](#)) mukainen pilotointi on alkanut HIRSK-alueella keväällä 2025. Pilotin arvioitu kesto on noin 2 vuotta. Pilotin aikana arvioidaan toimintamallin vakiinnuttamista HIRSK-alueelle ja mahdollista laajentamista koko hyvinvointialueelle.
- b. Valmisteluvastuussa olleet ITLA (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö), Lanupe-johtoryhmä ja HIRSK-alueen sivistystoimen johtajat
- c. Keskeinen tavoite on lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen.
- d. Työtä tukemaan perustetaan alueellinen työryhmärakenne, johon tulee edustajia alueen kunnista sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelualueelta. Myöhemmin mukaan järjestöt ja seurakunnat. Myös lasten ja nuorten edustus kutsutaan mukaan myöhemmässä vaiheessa.
- e. Työskentelyn ytimessä on monialaisen työskentelyn vahvistuminen, lapsen hyvinvointia uhkaavien ilmiöiden tunnistaminen ja selättäminen. Yksittäiselle lapselle ja nuorelle avun turvaaminen varhaisessa vaiheessa.

10. Hoidon porrastus ja terapiatakuu sekä opiskeluhuollon työntekijöiden rooli

- a. 1.5.2025 voimaan astuneen terapiatakuun ja LUVN:in uuden hoidon porrasteisuuden myötä opiskeluhuoltopalvelut ovat ensisijainen kanava olla yhteydessä lievissä mielenterveyspulmissa. Toivomme, että saamme jatkossa keskivaikeat ja vaikeat mielenterveyden pulmat hoidon portailla eteenpäin 3. ja 4. portaille.
- b. Opiskeluhuollon psykologit tekevät takuun mukaisia interventioita. Takuun mukaiset interventiot sovitaan YTA-alueella. Voivat tarkoittaa esimerkiksi ahdistuneisuuteen tarkoitettua 6-kerran määrämuotoista hoitoa. Takuun mukaiseen interventioon on päästävä 28 vuorokauden sisällä siitä, kun tarve tällaiselle hoidolle on todettu.
- c. Opiskeluhuollon tehtävä on keskivaikeissa ja vaikeissa mielenterveyden oireilussa tukea arjen koulunkäyntiä ja toimintakykyä eikä varsinaisesti hoitaa keskivaikeaa/vaikeaa oireilua.

- d. Tuijan nyt esittelemiin dioihin tehdään vielä Lanupessa pieniä tarkennuksia. Sovimme, että Tuija lähettää myöhemmin tarkennutut diat, joita voi esitellä kouluille.

e. **Kysymyksiä ja vastauksia:**

- i. Jos ottaa yhteyttä portaalla 1. vaikka perheneuvolaan, voiko perheneuvola suoraan ohjata keskivaikeasta ongelmasta kärsivän 3. portaalle. **Vastaus:** Kyllä voi. Toki kaikissa palveluissa tulee ensin auttaa siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista
 - ii. Ovatko myös esiopetusikäiset takuun piirissä: Kyllä. Tosin harvoin esiopetusikäinen hyötyy yksilöinterventioista vaan ennemmin vanhemmuuden tukemisesta.
- f. Yhteistyöryhmän jäsenet pitävät kuvaa portaista havainnollisena ja erityisesti sitä, että siinä näkyy yhteisöllinen opiskeluhoito 0-portaalla. Koulutuksen järjestäjien mielestä kuva havainnollistaa hyvin yhteisöllisen opiskeluhoitoon roolin mielen hyvinvoinnin tukemisessa.

11. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus

- a. Yhteistyöryhmässä todettiin, että edellinen kokouksemme, jossa sovimme yhteistyöstä liittyen tuen uudistukseen, nosti yhteistyömme uudelle tasolle. Nyt olemme ryhmäläisten mielestä päässeet toisiamme vahvistaviin toimiin ja yhteistyö on nyt oikein kiitettävää. Koulutuksen järjestävät pitivät LUVNin heille lähettämiä OPS-tekstiehdotuksia erittäin hyödyllisinä ja asiantuntijat ilahtuivat siitä, että Kati kutsui heidät yhteiseen tekstejä valmistelevaan kokoukseen.
- b. Tuen uudistuksessa tällä hetkellä pohdituttavat seuraavat asiat:
- i. Miten tuetaan heitä, joiden on vaikea jaksaa koko koulupäivää?
 - ii. Sairaalaopetuksen rooli on vielä avoin. Myös se mietityttää, jos oppilas käy ruotsinkielistä koulua ja oppilas on suomeksi hoitavassa sairaalassa. Sairaalaopetusta kehittävässä verkostossa ei ole rehtoreita.
 - iii. Espoo: Tuen uudistuksesta viestintä on haaste ja PKS-yhteistyö on Espoolle tärkeää.

12. Opiskelijoiden ja huoltajien – erityisesti maahanmuuttajataustaisten – osallisuuden lisääminen

- a. Kati pohjusti esitystä näyttämällä diat LUVN-alueen vieraskielisten määrästä ja 10 suurimmasta kieliryhmästä. Koko LUVNin väestö vuonna 2024 oli 502 067, josta 95 640 on vieraskielisiä eli noin 19,05 %. Espoossa vieraskielisiä oli 25 % ja muissa kunnissa 5,2–12,9 %-osuuden vaihteluvälillä. Yleisimmät kieliryhmät:

Vuonna 2024:

Koko Länsi-Uudenmaan

hyvinvointialueen vieraskieliset: **95 640**

1. Venäjä	13605	22,1%
2. Viro, eesti	8936	14,5%
3. Arabia	7031	11,4%
4. Englanti	6774	11%
5. Kiina	4902	8%
6. Albania	4381	7,1%
7. Persia, farsi	4234	6,9%
8. Somali	3500	5,7%
9. Ukraina	3136	5,1%
10. Kurdi	2789	4,5%
		= 96,3%

- b.
- c. Kati esitteli Lapsen paras Yhdessä enemmän -hankkeessa vuosina 2017-2018 kehitetyt osallisuuden lisäämisen toimintamallit:
- Suosituskortit osallisuuden lisäämiseksi opiskeluhuoltoryhmien aktiiviseksi työkaluksi
 - Tervetuloa! -tapaamiset uuden opiskelijan vastaanottamiseksi
 - Monikielisten alueellisten vanhempainiltojen toimintamalli

- d. Erja ja Arabell Omniasta esittelivät, kuinka he hyödynsivät Omniassa suosituskorttien word-versiota. He kokivat saaneensa suosituksista paljon hyviä toteuttamiskelpoisia ideoita omaan toimintaansa.
- e. Yhteistyöryhmä pitää kaikkia hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja erittäin hyviä. Esimerkiksi Espoo ja Kauniainen aikovat hyödyntää mallien ideoita strategiatyössään. Monissa kunnissa aihe on tällä hetkellä erittäin ajankohtainen.
- f. Sovimme, että Kati yrittää saada mallit LUVN nettisivuille, josta niitä on helppo hyödyntää.
- g. Sovimme, että Kati lähettää painettuja suosituskortteja Leenalle, Agnetalle ja Erjalle.
- h. Keskustelua siitä, miten saamme parhaiten vieraskieliset vanhemmat saapumaan vanhempaintilaisuuksiin:
 - i. Espoo: Annikalla on hyviä kokemuksia Teams -liven avulla tehdystä tekoälytulkkauksesta: QR -koodilla katsoja voi valita tilaisuuden tekoälytulkkauksen toivomallaan kielellä. Annikalta voi kysyä neuvoa toteutukseen,
 - ii. Kauniaisissa on kokemuksia siitä, että kun pyytää vanhempia tuomaan ruokaa / leivonnaisia yhteiseen tilaisuuteen, se on innostanut mukaan.
 - iii. Katilla on kokemuksia siitä, että lapset ovat leiponeet luokan vanhempainiltaan ja tehneet kutsun tilaisuuteen koulussa omalla äidinkielellään ja toimittaneet kotiin. Myös oman äidinkielen opettajan kautta välitetyt kutsut on koettu hyväksi. Parasta on, jos oman äidinkielen opettaja on mukana tilaisuudessa tulkaamassa.

13. Syksyn kokouksissa ehdotetaan käsiteltävän seuraavia asioita:

- a. Opiskeluhuollon konsultaatio ja sen hyödyntäminen
- b. Timo Pulkkinen ja Seppo Salminen voisivat alustaa sairaalaopetuksen konsultaatiota (konsultaatiota toivotaan suomeksi ja ruotsiksi)
- c. MLL ja Mieli ry esittelisivät toimintaa (esim. alakoulun tukari)
- d. esiopetuksen kehittäminen, neuvolan th mukaan